

ההדביק נשק־רגלים נ.ט. את יכולת השריון?

לב" של כושר הכלי לחדור שריון, וביחוד שעה שהקרב נערך בטנחים מוצמצמים למדי. "הבווקה בת 60 המ"מ הספיקה להלכה להדברת "T 34", בעל שריון של 70 מ"מ, ובעל מידת הנטיה שהייתה ידועה עוד מקודם. היה זה קצת בדוחק, אך מספיק; אך תנאיו של שדה־הקרב הפכו את ה"קצת־בדוחק" הזה — לבלתי־מספיק.

הרי קטע שצוטט מכתביו של ק. רוז־אָרֶן, סופר צרפתי ידוע בשאלות צבאיות: — "והנה, על־שום" מה הצטייד חיל־הצבא הגרמני בשלהי מלחמת־העולם בסדרת כלי־נשק אנטי־טנקיים, בעלי כושר־חדירה עד ל־300 מ"מ, — ובכלל זה כלים קלי־טלטול לרגלים, בעלי כושר־חדירה עד ל־200 מ"מ — בעוד שגדולי הטנקים שנלחמו בהם, מהסוג "סטא־

"חיל־הצבא — האומה" (L'Armée — La Nation) ירחונו של הצבא הבלגי — מנסה להעלות, בחזקת מרס 1951, מספר סיכומים מלקח מסעות־קוריא. תוך הדגשת תפקידו של חיל־השריון, בעית הנשק הנגד־שריוני, ו"תעלומת" הצלחותיו של חיל־רגלי־בעיקרו למול גייסות ממונעים־ממוכנים עתירי־טנקים. בפתח המאמר (מאת מיר מלכיר) מוזכרת הגבתו של הציבור המערב־אירופאי לידיעות מראשית ההיאבקות שבקוריאה: — "דעת־הציבור היתה משוכנעת, בדרך כלל, כי כלי־היין החדישים אינם מניחים כלל סיכוי כלשהו לטנקים, והללו לא יוכלו להתקדם אלא כשהם מוקפים במהדק חיל־רגלים ומלווים מטוסים, לצורך גילויים והשמדתם של יריביהם המוסוים הנצמדים־אל־הקרקע, והמוכנים לשגר קליעים שיחדרו דרך כל שריון שהוא. — דעת־ציבור זו גילתה עתה באורח פתאומי, כי הציוד ההגרנתי שנמצא עתה בשימוש לא הספיק אפילו כנגד טנק שראשית ייצורו — עוד משנת 1938..."

מיר מלכיר מבליט את ערכה הרב של ה"בווקה" בת 88 המ"מ. כלים ראשונים מסוג זה הוטסו לקוריאה לאחר שהגיעו הידיעות על כשלון הנסיגות לעצור בעד התקדמות שריונים באמצעות ה"בווקה" בת 60 המ"מ (2,36 אינץ'). ומענין לציין, כי בעמדו על כך הוא חוזר ומדגיש, מדי פעם, כמה מפתיע היה פגורו בענין זה של הצבא האמריקאי — לאחר שעוד ב־1945 התחיל מייצר כבר את הבווקות הראשונות בנות ה־88 המ"מ, אשר הן עצמן לא היו אלא העתקות של ה"פאנצ־שרק" הגרמני. והנה, לקוראי "מערכות"־היהיה אולי סיבה לחלוק על הערכתו זו של בעל־המאמר; כי יתכן והם יזכרו, עוד מלפני כשנה וחצי, את הידיעה על כך כי צבא ארה"ב עומד כבר בסיסו־ההכנות להנהגת כלי חדש מסוג "בווקה", שלושה אינץ' וחצי קוטרו...

אכן, מרכז הכובד של ההערות על נושא זה מונח בציון אחר — בדבר הסכנה הצפויה לך מצד רכב־שריון שעה שאין לרשותך זין אשר בחישוב כושר־ההבקעה שלו הוכנסה גם "יתרה הגונה מאוד". כי בקרב נגד שריונים ניידים יש צורך בחישוב "נדיב־

ה"בווקה־רבתי" בת 3½ אינץ' (88 מ"מ)

ניתן לראות בתצלום את סידורי התצפית־הכינון שבה, הנותאט ביותר למצבי־הפעולה על ידי לוחם־יחיד. (השנה המטול־הרקטי הקל הצרפתי בחוב־סרטיס)

מלכיו, בעל המאמר, הנו: „להלכה היה די, אפוא, אף בבזוקה בת 60 מ"מ להתגבר על ה"34". וכאם נתגלתה למעשה כדלת-תכלית בקרב הרי היה זה, מצד אחד, משום שלא הקנו לכלי-נשק עצמה בעלת „יתרת-הפרשים" מספקת לעומת היריב הצפוי לו. אולם יתכן והסיבה טמונה גם בכך שאנשי החיל לא קיבלו את האימון וההסגלה הראויים; ויתכן כי לא היו משוכנעים למדי בענין אשר הגנו עליו, ונשארו עצבניים בעת קרב — בקיצור, שתקפם הנפשי לא היה מהגבוהים.

ומכאן מסיק המחבר את המסקנה המכלילה: „אין ספק כי כלים אנטי-טנקיים מטיפוס בזוקה מהוים זין מצוין אשר יש להעניקו לחי"ר ביד רחבה. כרוך בהם היתרון העצום של הצירוף בין עצמה לבין האפשרות שיהיו מצויים בכל אתר — ומשום כך הרי הם אויב מסוכן מאוד לשריון. אולם, ברור מאליי כי קיים תנאי מוקדם לכל אלה: כי בעלו של הנשק רב-העצמה לא ישא רגליו וימלט על נפשו בהפקירו את הכלי — כי אם כן, הרי לא יעלה ערכו של כל נשק שהוא על זה של קשת-חיצים נושנה."

ל"ד, עובי שריונם לא עלה על 100 מ"מ? מדוע אותו צבא, היחידי בעולם, צירף אל צידו התקין של החייל-הרגלי שלו — אל ה"פאנצר-שרק", שנועד למלחמה בשריון בטנחים בינוניים — גם את ה"פאנצר-צופאוסט", זה הכלי בשביל הקרב מקרוב, שכושר חדירתו עלה ל-200 מ"מ? התשובה היא, כי הוא רצה לצרף יחד את היכולת לאסור קרב בטנח של 150 מטר, באמצעות הכלי הראשון — עם היכולת הודאית לעצור טנק, בטנח של 20 מטר, באמצעות השני. אין זאת כי הגרמנים הספיקו לתהות היטב על לקחו של לודנדורף, שעה שחישב תחילה את הקליבר הנחוץ לרובה האנטי-טנקי הראשון (18-1917) ב-13 מ"מ — ואח"כ היה מתמרמר שעה שנתברר כי מפעילי הרובים הללו היו נמלטים ונר-טשים את כליהם אשר פגיעתם, אף בשריון של אז, לא היתה ודאית דיה". (מכאן משתמעות, כמובן, מס' קנות מאלפות ביותר לגבי התכונות הנדרשות מכלי-רגלים אנטי-טנקיים עד לימינו אלה — הן לגבי הטנח והן ביחס לכושר חדירה; ונקל להבין כי בשני גורמים אלה, ובכל אחד מהם, מתמוגגים בחינה טקטית וצד פסיכולוגי). אכן, סיכומו של מיוז

...והאם גייסות ממונעים ממוכנים הפסידו מיכולתם למול חיל רגלי?

מסקירותיו האחרונות: „משני מסעי התנופה, אשר כ"ד שעות הפרידו בין פתיחתו של האחד לבין זה של משנהו — העדיף הגורל את זה אשר מצא לפניו יריב פחות נייד. וטרעה מי שהתרשם מהסימנים שלמראית-עין, וייחס את הנחיתות לאותו צד אשר אין לו אלא חיילים רגלים, הנושאים עצמם את נשקם ומנוגם — שעה שהצד האחר ערך לו מאחוריו, על-פני 150 ק"מ, את השדרה-הדיביזיונית שלה, המורכבת רכב מנוע ממוכן". ובעל המאמר „תוקע עמוק" את המסקנה המשתמעת, ומוסיף: „עצמכם תבינו היטב, מה משמעותה של שדרה זו בת 150 הק"מ, שהשחית לה עצמה אל תוך מיצרי-הרים ארוך — וברגע מסוים אתה דורש ממנה כי תתפרס, למען תוכל לפתח ל-מעשה את עצמת האש שלה — או שאתה מחליט להטיל את הרזרבות לפי ציר-תנועה הפונה לכיוון אחר, דבר הכרוך ב„אחור פנה" על המקום, על-פני דרך שלעתיים קרובות אינה אלא נתיב-תנועה לאורך צלעה של גבעה, או לחוץ בין הרים שמשני העברים."

„הכל מעיד על כך כי עצמת האש והניי-דות מוסיפות להיות הגורמים השליטים בכל ארגון

בחלק אחר של סקירתו עמד מיוז מלכיוז על ההפתעה והתדהמה בהן פגשו חוגי ציבור רחבים באירופה ובאמריקה את כשלון צבאו של מק-ארתור, בדצמבר 1950, בצפון-מערבה של קוריאה. וזאת הגדרתו:

„כאשר, למחרת פתיחתו של מסע התנופה של מק-ארתור, המסע אשר נועד לסיים את המלחמה עד חג המולד, פתח הפיקוד הסיני-קוריאני בתנופת-הנגד השנייה שלו לעבר טוקסון. התקפת-הנגד נערכה בגורה צרה, שריכוז-כוחות מוקדם הבטיח לו בה יתרון מספרי כפול או משולש, ופיקוד האו"מ לא היה ביכולתו לקבץ קדימה, לרכו מחדש ולפרוס את שדרותיו שהופעלו בהרי המרכו, ובהרים שמערבית לאזור ההתקפה הנ"ל, למועד בו עוד יספיקו לבוא לעזרתה של שארית הדיביזיה הדרום קוריאנית ה-6. המינוע והמיכון של הגייסות היה כה, בשטח זה, בעל התכונות המיוחדות, יותר משום הפרעה מאשר משום יתרון, מחמת אי-יכולתן של יחידות כאלו להשתמש כאן בניידותן."

שוב נצטט קטע מסקירתו של ק. רוז'ארון, באחת

תכליתי של צבא: אך כאשר מסיבותיה המיוחדות של סביבת קרבות-מסוימת מקנות ל"חיילים-רגלים הנרשאים עצמם את נשקם ומזונם" את הגיירות ועצמת-האש היתרות באותה זירת קרבות — שוב אין כדי להפתיע בכך כי קיל מסוג זה יכה את יריבו אשר ימצא את עצמו "שקוע" בתוך שפעת הרכב שלו, שאין בו מועיל בשטח מן הסוג האמור... ואם כי ניתן — וצריך — להסיק מסקנות-לקח רבות מכשלונות מסוימים, הרי

ארגון ומבנה

פלגות-סיוור ממוכנות לחיל-הרגלים

בהוראת-קבע מיוחדת (מעין הנחות לתקנון שדה), שנמצאה השנה בעיבורה במוסדות המנהלים של חיל-הצבא הצרפתי — בענין מבצעי-תמרון ממרנעים בידי חיל-הרגלים ויחידות תחבורה מנועיות, — מובלטת ההנחה כי צורך חיוני הוא שבארגונו של חיל-הרגלים תהינה כלולות אי-אלו יחידות-משנה, בכלי-רכב קלים, לתפקידי סיוור וחיפוי. גנרל-דיביזיה קיורניה, בסקירה על שאלות מינוע חיל-הרגלים (בבמת "המוזכירות לחיל-הצבא" של מיניסטרוון ההגנה-הלאומית, פברואר 1951), מעיר כמה הערות מוסמכות בנידון:

...האידיאל צריך להיות, כי כיורשתה של מחלקת-הפרשים שברגימנט נוסח 1914 — ושל מחלקת-הסיוור הממונעת שבזה משנת 1939 — תבוא עכשיו מחלקת-סיוור משוריינת, שתהא מצוידת במכוניות שריון או בטנק-סיוור קל בדומה לאלה שבשירות חיל-השריון — למלא משימות מסוג זה. אולם, כל עוד לא ניתן לחיל-הרגלים צורכיהם — יסתפק, למי-לוי משימות אלה, בכך שיקיים פטרולים הפועלים ב"ג'יפים", לפחות פטרול אחד בעל 5 כלי-רכב לגדוד-רגלים (בטליון); מן הראוי עוד להעיר לכך, כי אורח פעולתו של "פטרול-ג'יפים" כזה, בן 4 או 5 כלי-רכב, חייב להיות ידוע ומוכר ליחידת-רגלים זעירה ממש כאורח-פעולתו של פטרול-רגלי; כבר כיום נתונה בידי כל אחד האפשרות ללמד ולסגל אורח-פעולה זה, ואין זו אלא שאלה של רצון — ושל השתחררות מכמה הרגלי-שגרה... במצב הנר כחי של "תקן" הרכב לחיל-הרגלים, ואף ליחידות

סבורני כי אין הן פוגעות ביתרונן של גיס ממוכן וממונע בתנאים בהם השטח, אשר על פניו הוא נתבע להלחם, מתיר את הניצול המלא של גיירותו ועצמת אשו."

אכן, הערכות אלו עשויות לחול לא רק על "לקח קוריאה" בלבד, והן מאלפות לגבי האפשרויות והצרכים של הפעלת כוחות ממונעים ומשוריינים בכמה וכמה סוגי שטח המצויים בארצות שונות.

התחבורה-הממונעת — כשאלה ואלה עניים עד מאוד בכלי-רכב קלים — שומא על אותו דרג-פיקוד המטיל על יחידת-רגלים את ביצועו של תימרון-ממונע לא לשכוח כי מחובתו להעמיד לרשותו של אותו מפקד אשר נצטוו לנצח על תנועת-התימרון האמורה גם את האמצעים לניהולו של הסיוור — שבלעדיהם לו תהיה לו כל אפשרות לא לסייר את השטח שלפניו, ואף לא לקיים מחפה-ראשון מתקבל על הדעת; ובאם ירצה לקיים את הקצב הממונע של התימרון יהיה נאלץ, בפשטות, סתם "להתגלגל" על גלגלי רכבה-הסעה, קדימה, באורח עיור... (בשל הברירה בין סיוור רגלי, מעכב — לבין בסיגה ללא סיוור כללי עורקה-תנועה).

בדברים אלה מסתמו, איפוא, המעבר מהתפיסה של פלוגת-סיוור-של-רגימנט — ("חטיבתית") — למחלקת סיוור, נידת מאוד והמצוידת בודאי אף באחוז רציני של נשק אבטומטי, לפחות בינוני — גדודית (בטליונית); והרי זוהי מסקנה טבעית מהתפיסה הכללית, המתקבלת בזמן האחרון בצבא-צרפת, של פעולת יחידות-רגלים וביחוד — בשלב התנועה התימרונית, כנ"ל — בחזית רחבה, ובמידה ניכרת של פיזור (וגמישות אופרטיבית).

אכן, מן השורות המובאות כאן אין לראות בביור האם בעל הסקירה מותר כליל גם על קיומו של יסוד-מסייר, שימצא בפיקודו הישיר של דרג-הרגימנט. על כל פנים מעידות השורות המעטות על מחשבה בכיוון מחודש.

הצעות לרזרב מיליציוני בצרפת

קוידסיון לצבא העתודות הישראלי

גרעינים משניים לדיביונות המוקמות מחדש — זה תוצאה היתה עגומה למדי: 20 דיביונות, המכונות פעילות, בעלות גרעין של אנשי שירות פעיל בן 35%, 20 דיביונות „סדרה א" בעלות גרעין של 15%; 20 דיביונות „סדרה ב" עם גרעין בן 5% בדוחק.

להלן קטע מהמאמר: „חזאת להבין — אין אנו מקילים כלל וכלל בערכם של אנשי הסגל ולא בזה של אנשי הרזרב, ואדרבא — עוד נציין להלן את מלוא הערכתנו לשיטה השרייטה אשר אינה משתמשת אלא ברזרביסטים בלבד. אולם היה — היה קיים, בחילה הצבא של 1939, ליקוי יסודי: היחידות שנועדו להלחם, לא נולדו למעשה אלא ביום הגיוס עצמו; המפקדים לא הכירו כלל את אנשיהם, ואנשים אלה לא הכירו את אנשי הסגל ולא את חבריהם הם. הדיביונות הפעילות, בעלות ה„גרעין" בן 35% עד 40%, יכלו עוד לקוות למיוגם המהיר למדי של ה„פנים החדשות"; אולם אשר לשאר הדיביונות — צריך היה להביא בחשבון כי שבועות או חדשים ידרשו להפכם מעדרים מגונגני-עור, לגייסות מלוכדים ומסוגלים לתמרון... היש עוד צורך להזכיר מה היו פני הגיוס של 1939, אף כי לא נערך תחת לחצו של האויב? רעד יאחזך למחשבה למה היה דומה צבא צרפת אילו צריך היה לבצע את התגייסותו ב־10 במאי 1940. השיטה של 1939 נמצאה, איפוא, פסולה, וכולם תמימי־דעים בנקודה זאת. אך האם יש לחזור לשיטת 1914?"

בשעה זו, בצד 10,000 איש השומרים על אפריקה הצפונית, 150,000 הנלחמים בהודו־סין (כמעט כולם חיילים לפי משלוח־ידם ואינם מאורגנים בדיביונות) חונים בצרפת ובגרמניה החילות של אנשי ה„שנתון" — חמש דיביונות ומספר רגימנטים מחוזיים (ממדים אלה נקבעים בהרבה ע"י הציווד), שנתון צרפתי מונה כ־250,000 מחוללים, מהם כ־200,000 — בחלקו של הצבא. מקובל כי נחוצים לפחות 6 חדשים להכשרת חייל שיהא מסוגל לפעול ביחידה ממשית. יוצא, איפוא, כי 100,000 איש מהמשרתים תחת ה„דגלים" אינם בני־שימוש.

דיביוניה מצריכה כ־20,000 איש, כולל אלה ה־

מצבים דומים מולידים בעיות דומות. בעיות דומות — מעלות פתרונות דומים. וכאשר מדינה — אפילו גדולה ונכבדה למדי כצרפת — מגיעה לידי מצב המחייב אותה — בשל דאגות־בטחון המוררות — להבטיח מכסימום של זריונות בהתיצבות להגנה לאורך גבולותיה, ועם זאת, קיים בה ההכרח לא להפריז בממדי הצבא־העומד — עשויים להתערור גם בה חיפושים אחרי בני־צבא שיהא דומה בהרבה לזה אשר, בשל מסיבות ודאגות דומות במקצת, נקטה בו מדינת ישראל.

הירחון הצרפתי הרשמי למחצה „השקפת ההגנה הלאומית" (פברואר 1951) מכיל מאמר מקיף מאת מרסיל וארנו על „שיטה חדשה של גיוס־מלחמה" — המפתח רעיונות, הזהים ברוב הבחינות עם מגמת צבא ה„עתודות" (באם לנקוט בבטוי שאינו מדויק כ"כ) המוקם והולך ע"י מדינת ישראל.

המאמר משקף את הבעיה הכללית של מדינות המערב: „המחסור בדיביונות", — ואת זו המיוחדת למדינה יבשתית כצרפת, אשר ב־1914 יכלה לגייס 70 דיביונות, וב־1939 יותר מ־80 (אם כי פחות טובות). ואלו עתה אין לה אלא דיביונות מספר. תכניותיה הנועזות ביותר מכוונות ל־20 דיביונות כעבור שנתיים־שלוש ואולי ל־30 כעבור עוד זמן מועט.

כשני שלישים (40) מ־60 הדיביונות שהופעלו מיד ב־1914 היו דיביונות „פעילות" (של הצבא־העומד), שעצמת השלום שלהן 70% מתקן המלחמה, הן הושלמו ע"י רזרביסטים שסיימו שירותם רק לפני שנה־שנתיים. מערכת המרנה הוכיחה כי אלו היו דיביונות טובות. אולם התוצאה היתה מבוססת על שלוש שנות שירות רגיל (ובעיות האימון היו אז פשוטות יותר!).

ב־1939, עם שנת שירות אחת (למעשה — מאז 1936 — שירות שנתיים) לא יכלו לקיים כי אם 20 דיביונות (בעלות 3 רגימנטים במקום ה־4 שב־1914) לכל היותר, וכדי להגיע ל־60 דיביונות (אשר נוסף אליהן סופקו עוד 20 ע"י גייסות צפון־אפריקאיים וקולור־ניאליים) ניסו אז ל„שלוש" את 20 „הדיביונות הפעילות" ע"י 40 דיביונות מוקמות־מחדש. וזאת לזכור: הגרעין של אנשי שירות־פעיל בדיביונות הפעילות היה ממילא פחות מזה שב־1914. עתה נטלו מגרעינים אלה, על־מנת ליצור מהם

* סיום „המלחמה למראית עין" בחזית המערב, עם ההתקפה הגרמנית על ארצות השפלה והחזירה לצרפת — המערב.

משרתים אותה באופן ישיר (ה"פריסה הדיביזיונית" המלאה, הכוללת את כל "חלקה" של דיביזיה בשירותים, יחידות-עזר וכד', היא כ-35,000 איש...) "חצי השנתון" עשוי, אפוא, להוות או חמש דיביזיות בנות תקן-מלחמה, או שבע בעצמת 70% (דוג' מת 1914).

לפי זה, דרך הכללה, ניתן להסיק כי 30 דיביזיות בעצמת 70%, בשירות פעיל עם הדגלים, מצריכות למעלה מ-4 חצי-שנתונים. — ועם חצי-השנתון שבאימון-בסיסי — כ-500,000 איש; דהיינו, שירות בן שנתיים וחצי.

בעל המאמר מביע את דעתו כי "לקבוע תקופות-שירות ממושכות, שעה ש"ח חדשים מספיקים למדי לאימון כולו, כולל אימון אנשי-מקצוע וסמלים — הרי זה דבר חסר טעם, הן מבחינה כלכלית (כי ארץ העומדת בשיקומה לא תוכל להרשות לעצמה להחזיק אנשים בלתי פרודוקטיביים כה רבים) והן מבחינה גפשית (חיילים שאומנו עד תום, ספק האם יקבלו בלב קל את קיום-הקורסטיין, מבלי שירגישו בכך הכרח מדי). להאריך את השירות למעלה מ"ח חודש — משך שירות שהוחלט עליו זה עתה, על אף התנגדות רבה — יתכן וזוהי דרך קלה להשיג צבא שהתגייסותו תהיה מהירה, אולם איזה קרקע פורה לתעמולה אנטי-צבאית ואנטי-לאומית!"

הבעיה הוגדרה כך: למען צבא מגויס, שיקיף למעלה מ-15 דיביזיות (המספר שאפשר לקיימו בימי שלום, בעצמת 70%, לפי שירות של "ח חדשים) יהיה הכרח להקים עם גיוס-המלחמה גופי-צבא חדשים; ומאחר שהדרך של 1939 נכשלה, נדרשת עתה אחרת.

"תנאי מוחלט הוא: היחידות שתגויסנה, צריך שתהינה מורכבות מאנשים המכירים זה את זה, ש-כבר במשך תקופה ארוכה — ואף בזמן האחרון — התאמנו ותימרנו יחד. רק אז ניתן להשתמש בהם ללא שהיות. ותנאי משני, אך חשוב: להפחית את הזמן הנדרש לארגון היחידות ע"י שיקנו להן אופי מחווי — דבר העשוי לתת ריוח של יום שלם, ואף להפחית הרבה את עומס התובלה".

"השיטה ההולמת תנאים אלה, ואשר הוכיחה זאת, ואם גם לא תוך התנגשות מזויינת ממש, הרי עכ"פ בביצוע גיוסים מהירים רבים, לנוכח סכנות חוץ... — זו היא השיטה השביצרית".

לאחר מכן בא ציון השיטה השביצרית: — צבא פעיל אינו קיים. יחידות המיליציה, שהן הצבא כולו, אנשיהן ומפקדיהן הם רורביסטים, (פרט ל-400 קציני-נים, אנשי המטכ"ל והמנהלה הצבאית המחוזית). אך

היחידות קיימות גם בימי שלום על מלאו עצמתן — ואנשיהן נתונים לפיקוחו של מפקד-היחידה, רורביסט גם הוא. הציוד האישי נמצא בבתי החיילים (לדעת בעל המאמר, דבר אחרון זה הנו בעל ערך סמלי, ואינו כרוך בהכרח בשיטה עצמה). מדי שנה מת-אמנות היחידות עשרים יום, ויש בכך משום תרגיל לגיוס, הזדמנות לחידוש המגע ול"עיכול" טירוני השנה (10% מתוך היחידה) המחליפים את אנשי השנתון הקשיש. "ועם בוא הגיוס — אין מקום להפתעות: היחידה הרגילה בכך, מתארגנת תוך כמה שעות ומוכנה מיד לקרב". האימון הראשוני, הבסיסי של הטיירוניס מבוצע, במשך 4 חדשי שירות רצוף, הניתן להם עוד לפני הספחם ליחידות.

בעל המאמר מציין קשיים שיתעוררו בצרפת ל-גבי שיטה כזאת.

א-י-ה שוין. בשביצריה מגיע הטוראי ל-50 שבועות-שירות בכל תקופת היותו בצבא-השדה. ואלו הסמל ל-16 חודש. הקצין — משנתים וחצי עד שלש שנים וחצי. (כל אלה — בתקופה כוללת של י"ב שנה) ועוד: כל אלה הם מתוך לעבודה שאנשי-הסגל מבצעים בתקופות שאינם בשירות-מכונס: מפקד היחידה, המתמיד לעתים בתפקידו 15-10 שנה, ערשה לפחות 4-3 שעות בשבוע בחליפת ה-מכתבים של יחידתו, ואף אינו מקבל כל שכר על כך ולבסוף: השיטה השביצרית אינה מקימת שום צבא עומד — ואלו, ארץ כצרפת זקוקה בתמידות, אף בימי שלום, למספר גופי-צבא להגנת גבולותיה.

כאן מציין ואָרְנו גם את היתרון שישנו בהכרח קיומן של יחידות-קבע: האפשרות הניתנת להפחית את משא התפקידים הנופל על סגל הרזרב ע"י השי-מוש בחבר הגדול למדי של אנשי סגל שבשירות פעיל.

תמצית ההצעות שבמאמר היא, לגייס בתחום שירות "ח חדש, חצאי שנתונים (פעמים בשנה) במסגרת מחוזית; לאמנם ששה חדשים (אימון הפרט וראשית אימון יחידת-המשנה) ביחידות הדרכה בנות עצמה הדומה לזו של יחידות-שדה בתקן-מלחמה. כעבור ששה חדשים, ולאחר בחירת האנשים לאימון מקצועי, לסמלות וכד', הופכות היחידות ליחידות-שדה ממש, ומסימות את אימונן הקיבוצי במקום או באזורי גבול, לפי התנאים. כעבור "ח חודש מניחה היחידה את צידה במרכז-גיוס הנמצא במחוז מקורה ומתפזרת לחופשת-מילואים. מדי שנה או שנתיים מתכנסות היחידות לתקופות אימון קצרות, שהן גם תרגיל-גיוס ותימרונים. "במקרה מלחמה — ניתן להבטיח את הגיוס תוך כ"ד שעות, או לכל היותר

48 שעות. במלים: „עד כאן — העיקרון“ עובר בעל המאמר אל פירוט ההצעות לביצוע — אשר יתכן כי מן הראוי יהיה עוד לעמוד עליהן בהודמנות אחרת.

לפי חישובו של בעל-המאמר תיתן שיטה זאת — „ביום בו יעמוד לרשותה של צרפת ציוד לחמישים דיביזיות“ — (א, 100.000 איש באימונם; ב) 10 דיביזיות עומדות, המהוות את 'צבא החיפוי לגיוס; ג) 40 דיביזיות מתוך ארבעת השנתונים הראשונים של הרזרבה, שניתן לגייסם תוך 24 שעות; ד) הדיי

ביזיות של צפון-המזרח (כ-15) תוכלנה להגיע למ' קומן תוך יומיים-שלושה, והאחרות תוך 4—5 ימים. סיכומו של המאמר מבטא את כל מגמתו: להוות יחידות המוכנות לקרב ממש ביום התג'סותן. והרי סיסמה זאת, המקבילה לזו ששימשה נר לרגלי מקימיו של צבא הגנה לישראל, מבארת למדי את תכנון של הצעות אלו על „צבא עתודות לצרפת“. ואין ספק כי הקורא הישראלי ימצא ענין לתהות על הלך-מחשבה זה.

קשר

צרכי האלחוט של חיל-רגלים

אין קיימת כלל אמת-מידה משותפת בין השנים.

והנה הצירוד המצוי עתה, אם הוא גם הולם באופן טוב למדי את צרכיו של הקרב, הרי הוא מגיע עד לקצה גבול שימושו המועיל שעה שמבצעים תנור עות-תמרון רגליות, ואלו לנוכח תנועות-תמרון ממונעות הריהו נמצא לוקה לחלוטין. אין ספק בכך כי קיים הכרח בהמרתו בציוד אחר ומשוכלל יותר; אולם בינתים חייבים כבר אנשי-הרגלים עצמם לבקש אחר דרכים להפקת תוצאות טובות יותר ממה שמצוי כבר כיום. את הדרך העיקרית לכך יש לראות בניצול מלא ואינטנסיבי יותר של האפשרויות שבטלגרף האלחוטי, כי מקנה הוא את היכולת לקיים טנח-קשר הגדול בכפלים בערך לעומת זה של הטלפון האלחוטי, ועוד מעלות נוספות לו על פני אלחוט-הדיבור: אין הוא נוח לשיחות בטלות, והוא מאלץ את המשתמשים בו לנהוג בדו"חות שלהם, או בביטוי להחלטותיהם, נוסח אוביקטיבי רצוני ובר-ריא, דבר הבא בשל ההכרח למצותם בניסוחים קצרים, ברורים ומדויקים. הברכה הצפויה מנוהלי-קשר כזה, באם יקום, היא גלויה לכל. ומאחר שאין להטיל ספק בכך כי כושר-פעולתה של רשת קשרי-האלחוט, כשמנצלים אותה ל„הברקה“, עולה בהרבה על זה של הרשת המנוצלת למגע-דיבור, — הרי יפיקו ממנו ריוח כל הצדדים הנוגעים בדבר.

במחקר מקיף בבעיותיו ומגמות התפתחותו של חיל-רגלים בתקופתנו, שהופיע בסדרה של חוברות „השקפת-האינפורמציה הצבאית“ (צרפת) בראשי-תה של ש.ז. — נתיחד מקום גם לדיון קצר, אך נראה כקולע, בסוגיית האלחוט ככלי להפעלת היחידות.

„...סוגי הצירוד האלחוטי המצויים ברשותנו חורטאים לתפקידם, ויותר מכל משום שטנחם אינו מספיק, דבר, הנובע בהרבה מההרחבה הניכרת אשר חלה בממדיו של איזור-הפעולה של יחידה נתונה, לגבי המרחקים והרוחים. הרחבה זו עצמה הנה תוצאה מכך כי כיום נעלמו כמעט כליל המצבים של פעולת יחידות ויחידות-משנה „מרפק-אל-מרפק“, — תופעה אשר הכל צריך שיתחילו להכיר בה ולהביאה בחשבון, מפעילי-המייסות ומארגניהם — ממש כמבצעי-ההוראות עצמם. כי מה שהיה „תקיף“ אתמול — לא יהא אלא בגדר יוצא-דופן במציאות המלחמה של המחר.

אחת ההוראות של המטה-הכללי הצרפתי לאימון לקרב-הרגלים ולהנהלתו, משלהי שנת 1949, אומרת: „חיל-הרגלים מבצע תמרוניו תוך פיזור רחב; אך אין הוא נלחם אלא בהיותו מכונס; „אכן, רבים הם הענינים, — ובמיוחד כך הוא בענין הקשר — בהם שונות הנן תביעותיהם של התמרון מזה, ושל הקרב — מזה; וניתנה האמת להאמר, כי בדברים אלה

התמותה במלחמה ושכרה - וחלקו של חי"ר באלה

רינס" ("צבא-הצי") — 3.133; הצי — 252; חיל האויר — 176.

חלק מהעוקץ הנפשי שבסטיסטיקה יבשה זאת מתגלה מתוך השורות המצורפות אליה: — "שעה שאנו כותבים זאת, אין מכירים — לא ע"י החוק, ולא ע"י תקנות — בשדה-הקרב, זה מקום משכנם של אנשי-צבא וחיילי-ה"מארינס", בתור מקום אשר בו רשאי האיש לשכר, "של תפקיד מסוכן". הרמז הברור כאן מכוון, כמובן, אל אנשי חיל-האויר, אלה שעל אף אחוז-האבדות המינימלי הנ"ל שלהם הגם זכאים, בכוחות המזוינים של אמריקה, לאותה תוספת של "שכר תפקיד מסוכן", הנמנעת משוכני שדה-הקרב (אכן, גם שם קיימת, במציאות, הבחנה בין אנשי צו"י-האויר לאלה שבשירותי-הקרקע).

אלא שהפעם לא עמד אותו ירחון על נושא-נלוה, אותו הכליט לא-פעם בהודמנויות אחרות: אחוז חיל-הרגלים באבדותיו אף של הצבא עצמו (והדבר חל גם על ה"מארינס", במידה שבקר-בם מהוה חיל-הרגלים אחוז אולי עוד יותר גבוה מ-אשר בצבא-היבשה הרגיל). לו ניתנו גם מספרים בנידון כך היתה נגולה התמונה המציאותית כולה, של תלונות-קיפוח קשות מצד חיל-הרגלים בכמה מצ-באות העולם על העדר ההתאמה בין הנדרש מהם — לבין מידת ההכרה הניתנת כתמורה (ולאו דוקא ב-עניני שכר בראש וראשונה).

אחוז המיתות בין נפגעי-הקרבות שבצבא האמרי-קאי, במלחמת קוריאה, הוא הנמוך ביותר מן הידועים עד כה בתולדות המלחמה — מוסר ד"ר מילינג, ראש השרותים-הרפואיים של צבא ארה"ב. למן הרגע בו מוצמדת לחייל הפצוע תוית-המיון שלו — וכמובן, שלאז כל נפגע זוכה להגיע לשלב זה של פתח לטי-פול רפואי מסודר — מגיע אחוז המיתות מבין הרשר-מים לקצת למעלה מאחוז אחד. אפילו בזמן מלחמת-העולם השניה, שהיא עצמה התקדמות מעין כמותה ברמת הרפואה-בשדה וההיגיאנה הצבאית, היה האחוז הנמוך ביותר, במשך תקופת זמן מקבילה 2.7 אחוז.

עד כאן — דברי "עתון צבא-הצי" ("Matine Corps Gazette") לחודש דצמבר 1950, ואולם לתמונה זו של קדמה רפואית וחסכון בחיי אנשי-הקרב גם פנים אחרות. את הללו ניתן להבחין מתוך הרשימה, הקצ-רה-ביותר, תריסר שורות-זוטות בלבד, בה פותח "ירחון כוחות-הקרב" ("Combat Forces Journal") את חוברתו לאותו חודש עצמו. — רשימה זו מטפלת בכחינה האחרת של אותו נושא עצמו; והעורך מצא לנכון להעמידה בראש כל שאר תוכנה של החוברת הגדושה חומר-קריאה בענינים חיוניים. הכותרת לרשימה — "אין שיון-קרוב במלחמה". תוכן הרשימה — פשוט ביותר: "האבדות מפגיעות-בקרב, של הכוחות האמריקאים בקוריאה, עד ל-20 באוקט-בר 1950: חיל הצבא — 23.140; קורפוס ה"מא-

